

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/126/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619010206
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3619010206.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Dunčka na verejnom zasadnutí konanom dňa 26. januára 2021 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske v trestnej veci obžalovaného

T. Q.,

nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom C. B. XXX, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/29/2020 zo dňa 09.09.2020 a taktó jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Na obžalovaného T. Q. podal na Okresný súd Partizánske prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske obžalobu pod č. Pv 93/19/3305-43 zo dňa 20.04.2020 pre skutok právne posúdený ako zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že dňa 05.03.2019 v čase okolo 13:15 hod. od doposiaľ nestotožnenej osoby v Topoľčanoch pri obchodnom dome TESCO neoprávnene kúpil omamnú látku - metamfetamín a tiež si od neznámej osoby, v presne nezistenom čase a na neznámom mieste neoprávnene kúpil rastlinu rodu Cannabis - konopa, ktoré neoprávnene prechovával pri sebe v Partizánskom a všade tam, kde sa pohyboval až do 14:12 hod. dňa 05.03.2019, kedy mu bola v obci Veľké Uherce pri pohostinstve „Straka a syn“ obmedzená osobná sloboda podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku a následne na základe príkazu na prehliadku iných priestorov zo dňa 05.03.2019 v zmysle § 101 ods. 1 Trestného poriadku vydal 1 ks zatavenej injekčnej striekačky s kryštalickou látkou, ktorú neoprávnene prechovával pri sebe v motorovom vozidle zn. W. K., EČ: N pričom uvedená zatavená injekčná striekačka obsahovala kryštalickú látku o celkovej hmotnosti 0,375 gramov s obsahom metamfetamínu 73,8% hmotnostných, teda 277 miligramov čistej látky, čo zodpovedá minimálne 7 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom obvinený T. Q. taktiež dňa 05.03.2019 na základe príkazu na osobnú prehliadku podľa § 102 Trestného poriadku dobrovoľne vydal aj igelitové vrečko s obsahom zelenej sušenej rastliny, obsahujúce rastlinný materiál rodu Cannabis - konopa o hmotnosti 1,175 gramov s priemernou koncentráciou psychotropnej látky (THC) 15,8% hmotnostných, obsahujúcich 186 miligramov čistého THC, čo zodpovedá minimálne 6 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok a rastliny rodu Cannabis sú zaradené v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok.

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný T. Q. uznaný vinným z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák., pretože dňa 05.03.2019 v čase okolo 13:15 hod. od doposiaľ nestotožnenej osoby v Topoľčanoch pri obchodnom dome TESCO neoprávnene kúpil omamnú látku - metamfetamín a tiež si od neznámej osoby, v presne nezistenom čase a na neznámom mieste neoprávnene kúpil rastlinu rodu Cannabis - konopa, ktoré neoprávnene prechovával pri sebe v Partizánskom a všade tam, kde sa pohyboval až do 14:12 hod. dňa 05.03.2019, kedy mu bola v obci Veľké Uherce pri pohostinstve „Straka a syn“ obmedzená osobná sloboda podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku a následne na základe príkazu na prehliadku iných priestorov zo dňa 05.03.2019 v zmysle § 101 ods. 1 Trestného poriadku vydal 1 ks zatavenej injekčnej striekačky s kryštalickou látkou, ktorú neoprávnene prechovával pri sebe v motorovom vozidle zn. W. K., EČ: N pričom uvedená zatavená injekčná striekačka obsahovala kryštalickú látku o celkovej hmotnosti 0,375 gramov s obsahom metamfetamínu 73,8% hmotnostných, teda 277 miligramov čistej látky, čo zodpovedá 4 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom obžalovaný T. Q. taktiež dňa 05.03.2019 na základe príkazu na osobnú prehliadku podľa § 102 Trestného poriadku dobrovoľne vydal aj igelitové vrečko s obsahom zelenej sušenej rastliny, obsahujúce rastlinný materiál rodu Cannabis - konopa o hmotnosti 1,175 gramov s priemernou koncentráciou psychotropnej látky (THC) 15,8% hmotnostných, obsahujúcich 186 miligramov čistého THC, čo zodpovedá 3 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok a rastliny rodu Cannabis sú zaradené v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok.

Bol za to odsúdený podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov.

Podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 50 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 16 mesiacov.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože voči nemu podal v zákonnej lehote prokurátor odvolanie, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku v neprospech obžalovaného. V jeho písomných dôvodoch uviedol, že obžalovaný naplnil zákonné znaky zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák. Súd prvého stupňa však skutok právne kvalifikoval len ako prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák., čo odôvodnil tým, že v otázke určenia obvykle jednorazovej dávky u omamnej či psychotropnej látky sa súdna prax prikláňa k hmotnostnému kritériu. Množstvo účinnej látky (v % hmotnostných) má potom význam len pre zistenie, či skutočne ide o omamnú psychotropnú látku podľa § 130 ods. 5 Tr. zák. Ďalej prokurátor uviedol, že z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že napriek tomu, že Kriminálny a expertízny ústav Policajného zboru (ďalej len „KEÚ PZ“) neurčuje množstvo, ktoré zodpovedá obvykle jednorazovej dávke drogy určenej pre konkrétneho užívateľa, ale objektívne vyjadruje obvykle jednorazovú dávku drogy ako množstvo účinnej látky, pričom ide o jedinu v súčasnosti akreditovanú metódu na určenie obvykle jednorazovej dávky. S poukazom na ustanovenie § 135 Tr. zák. nie je možné stanoviť všeobecne platné paušálne dávky drogy, ktoré postačujú na akékoľvek ovplyvnenie psychiky človeka. Z dostupných rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa prokurátora vyplýva, že obvykle jednorazovou dávkou na použitie v zmysle § 135 Tr. zák. sa rozumie dávka omamnej alebo psychotropnej látky, ktorá sa bežne (u väčšiny užívateľov) konzumuje pri jednom použití a takto vyjadruje konzumný priemer (bez subjektívnych hľadísk). Určovanie jednorazovej dávky drogy KEÚ PZ je zaužívaná a ustálená prax a na základe jeho znaleckých posudkov je určovaná jednotne právna kvalifikácia skutku pri § 172 ods. 1 Tr. zák., keď pri tejto skutkovej podstate ide o prechovávanie omamnej alebo psychotropnej látky a jej zadavažovanie bez toho, aby išlo o „dílerstvo“ a postačuje, ak je zaistené množstvo nad 10 dávok, čo v danom prípade bolo jednoznačne preukázané, pričom nešlo o nízku účinnosť THC. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. zák. napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu. Uviedol, že KEÚ PZ nedokáže stanoviť jednorazovú dávku ani len teoreticky a nie to ešte aj prakticky vo vzťahu k samotnému

konkrétne mu užívateľovi. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa a tou súdnou praxou, ktorá sa prikláňa k hmotnostnému kritériu, keď množstvo účinnej látky (v percentách hmotnostných) je významné len pre zistenie, či ide o omamnú či psychotropnú látku podľa § 130 ods. 5 Tr. zák. s tým, že určiť právnu kvalifikáciu skutku a určiť, o koľko jednorazových dávok išlo v konkrétnom prípade môže iba súd. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní zotrvali na svojich písomných návrhoch obžalovaný i prítomná prokurátorka krajskej prokuratúry. Obžalovaný dodal, že u neho nie je potrebný v rámci podmieneného odsúdenia aj probačný dohľad.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k takému záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytykaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Rovnako nemá odvolací súd výhrady k zákonnosti a odôvodnenosti výroku o vine. Súd prvého stupňa v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne poukázal na výsledky vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, o ktoré oprel svoje skutkové a aj právne úvahy o tom, že mierne pozmenený skutok z obžaloby v počtoch obvykle jednorazových dávok omamných a psychotropných látok zaistených u obžalovaného pri zmene právnej kvalifikácie v prospech obžalovaného uvedený vo výrokovej časti rozsudku (oproti obžalobe) sa stal a že ho spáchal obžalovaný.

Neuniklo však pozornosti odvolacieho súdu, že už v skutkovej vete obžaloby, ako aj v skutkovej vete napadnutého rozsudku tak, ako bol tento vyhlásený na hlavnom pojednávaní, je nesprávne uvedené, že „...neoprávnene kúpil omamnú látku - metamfetamín...“, avšak, ako sa správne v ďalšej časti oboch skutkových viet konštatuje, tak metamfetamín je zaradený v zmysle Zák. č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok. Uvedené zistenie odvolací súd však nevyhodnotil ako také, ktoré by malo mať dopad na jeho konštatovanie o správnosti výroku o vine v napadnutom rozsudku.

K odvolacím námietkam prokurátora uvádza ďalej odvolací súd nasledovné.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súdna prax sa i v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/83/2018 zo dňa 20.03.2019 (R 22/2019) a hmotnostného kritéria ustálila na tom, že u marihuany (rastlina rodu Cannabis - konopa) sa za obvykle jednorazovú dávku považuje množstvo zodpovedajúce 500 mg (0,5 g) vysušenej marihuany a pri metamfetamíne sa za obvykle jednorazovú dávku považuje množstvo zodpovedajúce 100 mg (0,1 g). Od takéhoto množstva sa následne odvíja násobok obvykle jednorazovej dávky drogy podľa § 135 Tr. zák. Keďže v prejednávacom prípade obžalovaný prechovával rastlinu Cannabis s priemernou koncentráciou psychotropnej látky (THC) 15,8% hmotnostných (teda množstvo schopné ovplyvniť psychiku) o hmotnosti 1,175 gramov, uvedené zistenie zodpovedá najviac 3 obvykle jednorazovým dávkam. Keďže obžalovaný prechovával aj kryštalickú látku s obsahom metamfetamínu, pričom zastúpenie účinnej látky metamfetamín báza bol stanovený na 73,8% hmotnostných, t.j. 277 miligramov čistej látky (opäť množstvo schopné ovplyvniť psychiku) o celkovej hmotnosti 0,375 gramov, uvedené zistenie zodpovedá najviac 4 obvykle jednorazovým dávkam. Inak povedané - súd prvého stupňa dospel k záveru, že obžalovaný neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu omamnú a psychotropnú látku vo väčšom rozsahu (konkrétne išlo o sedemnásobok obvykle jednorazových dávok), t.j. v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie a pre osobnú spotrebu (§ 135 ods. 2 Tr. zák.).

Z hľadiska takto použitej právnej kvalifikácie konania obžalovaného podľa názoru súdu prvého stupňa tento svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty nie v obžalobe uvedeného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák., ale prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák.

Je síce pravdou, že doterajšia súdna prax tohto senátu odvolacieho súdu posudzuje obdobné prípady aj na základe záverov znaleckých posudkov KEÚ PZ, pričom tieto považuje za správne. Na základe týchto záverov následne aj posudzuje použitie právnej kvalifikácie konania toho - ktorého obžalovaného.

Odvolací súd zároveň súhlasí s právnym názorom uvedeným v citovanom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 22/2019 alebo aj Tpj 29/2019), že obvykle jednorazová dávka na použitie v zmysle § 135 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='300/2005 Z.z.%2523135'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, Tr. <aspi://module='ASPI'&link='300/2005 Z.z.%2523135'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zák. (nie individuálny, ale bežný konzumný priemer) sa na základe poznatkov o užívateľskej praxi určuje ako bežne jednorazovo používané množstvo finálneho materiálu, obvyklým spôsobom aplikovateľného konečným užívateľom - teda nie podľa množstva tzv. účinnej látky v posudzovanom materiáli.

V prejednávanej príhode nastala situácia, keď právne posúdenie súdu prvého stupňa spočívalo v použití miernejšej právnej kvalifikácie konania obžalovaného oproti podanej obžalobe, ktorý základ spočíval v tom, aký počet obvykle jednorazových dávok drog bol u obžalovaného zaistený.

Zo záverov znaleckého posudku KEÚ PZ vypracovaného v tejto veci vyplynulo, že kryštalický materiál hmotnosti 0,375 gramu s obsahom metamfetamínu 73,8% hmotnostných (báza) - 277 mg čistej látky, zodpovedá 7 až 28 bežným jednotlivým dávkam drogy, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa. Naopak rastlinný materiál hmotnosti 1,175 g identifikovaný ako rastlinný materiál rodu Cannabis - konopa, s priemernou koncentráciou THC 15,8% hmotnostných - 186 mg čistého THC, zodpovedá 6 až 19 bežným jednotlivým dávkam drogy, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa.

Odvolací súd na tomto mieste vyslovuje právny názor, že pri hraničných dávkach obvykle jednorazových drog - v situácií, ak zo znaleckého posudku KEÚ PZ vyplýva aj veľké rozpätie v počte obvykle jednorazových dávok omamnej alebo psychotropnej látky, ktoré sú podstatné pre ustálenie právnej kvalifikácie konania páchatela v zmysle §§ 135, 171 a 172 Tr. zák., je potrebné tieto starostlivo posudzovať a vyhodnotiť ich v prípade akýchkoľvek pochybností v prospech obžalovaného.

V prejednávanej príhode bolo zistené rozpätie v počte obvykle jednorazových dávok trojnásobné až štvornásobné, čo samo osebe vytvára pochybnosti o relevantnosti takýchto záverov z pohľadu objektivity nielen hornej hranice, ale najmä dolnej hranice takého počtu, ktoré sú o to viac podstatnejšie pri ustáľovaní právnej kvalifikácie, ak ide o hranicu medzi prečinom (§ 171 Tr. zák.) a zločinom (§ 172 Tr. zák.).

Súčasne tento senát krajského súdu pripomína, že trestná politika týkajúca sa drog je v Slovenskej republike pomerne prísna, keď medzi štátmi Európskej únie patríme medzi štáty s najprísnejšími trestnými sadzbami. Podľa úpravy v Trestnom zákone sa u nás prakticky nerozlišuje medzi tzv. „tvrdými“ drogami (napr. heroín) a „mäkkými“ drogami (napr. marihuana). Aj keď súdom neprináleží „hodnotiť“ zákonnú úpravu, povinnosť rozhodovať spravodlivo im umožňuje zohľadniť aj vyššie uvedené okolnosti, a to aj vrátane toho, že v spoločnosti prebieha aktuálne určitá diskusia o rozsahu kriminalizácie najmä vo vzťahu k marihuane.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uzatvára, že súd prvého stupňa konanie obžalovaného, pri miernom pozmenení skutku oproti podanej obžalobe, bez narušenia jeho totožnosti, správne (v jeho prospech) posúdil len ako prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v otázke uloženého trestu obžalovanému, ktorý považuje za zákonný, spravodlivý a schopný splniť svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., a to aj pri zistení, že u obžalovaného bola zistená závislosť od metamfetamínov v iniciálnom štádiu, bez závislosti.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.